

1

Ню Йорк, 1999

Клеми дотича до козирката на сградата, в която живееше баба ѝ, и отвърна задъхано на поздрава на портиера.

Мъжът понечи да каже нещо, но тя продължи, като потракваше с токчета по мраморния под. Подхвърли през рамо едно „здрасти“ и махна с ръка за поздрав.

Клеми закъсняваше за празненството по случай деветдесет и деветия рожден ден на баба си.

Профуча през фойето, разкопча в движение палтото си и развърза шала. Въпреки ноемврийския студ се чувстваше цялата плувнала в пот и лепкава под сутиена, блузата, самото на костюма и палтото си. Възнамерявала бе да се преоблече в рокля, но не ѝ стигна времето. И ето я сега – разчорлена и изтормозена, с щръкнала във всички посоки коса и без следа от червило. Майка ѝ навярно щеше да се ужаси, но нямаше да каже нищо. Обикновено показваше пестеливо, че е разстроена: стисваше устни и повдигаше вежди. Умееше го. Веждите ѝ бяха по-красноречиви и от езика на жестовете и с минимум движение изразяваха сложни понятия.

Клеми натисна рязко бутона на асансьора и допусна грешката да си погледне часовника. Осем и петнайсет. Прецени, че преди четирийсет и пет минути са сервирали коктейлите и по всяка вероятност вече сядаха да вечерят. Нищо чудно, че

портиерът я изгледа така. Майка ѝ навярно му е звъняла през десет минути, за да пита дали се е появила. От сферата на приемливото закъснение Клеми бе навлязла в царството на непростимото размотаване.

Премести голямата си чанта „Лоншан“ от едното на другото рамо и прерови мислено арсенала си от оправдания. Нито едно от тях не бе чиста лъжа, но не беше и пълната истина: среща в последната минута, докато блекбърито в чантата ѝ не спираше да звъни; проклетите показания в Далас, за които трябваше да се подготви, преди да отлети за града в четвъртък. И после всички стандартни извинения: нямаше такси, метрото закъсня, не беше възможно да тръгне направо от офиса, а трябваше да бие толкова много път до баба Ади в Горен Ийст Сайд... Последното си беше чистата истина. Клеми бе изминала по-голямата част от пътя пеша. Бързаше, подтичваше, подхлъзваше се на високите си токчета, докато се оглеждаше за такси, но всичките бяха заети със самодоволни наглед пътници, разположили се на задните седалки, докато тя мръзнеше отвън.

Клеми се отпусна на десния си крак и се опита да освободи лявото си стъпало от черната кожена обувка с осемсантиметров ток и вече поодраскана кожа. Тези обувки изглеждаха много добре под конферентната маса, но не бяха направени за ходене пеша.

Чорапът бе залепнал за петата ѝ. Прекрасно – не просто пришка, а пукната пришка. Утре щеше адски да я боли, докато куцука към офиса.

Асансьорът звънна и вратата се отвори.

Клеми напъха крак в обувката и влезе с накуцване. Асансьорът бе с палисандрова ламперия, а бутоните – от полиран месинг. За последните трийсет години не се бе променил кой знае колко. Натисна осмицата по навик и асансьорът пое нагоре. Както винаги Клеми хвърли поглед към огледалото за наблюдение в ъгъла, което бе с формата на щит. Като дете се забавляваше да извърта глава настрани и да наблюдава как чертите ѝ се размазват и пак се фокусират – все едно да вземеш кукла Барби и да стиснеш гуменото ѝ лице между пръстите си.

Провери за очевидни белези на умора и набързо си сложи гланц за устни. Спирала за мигли? Все още имаше – повече на горните, отколкото на долните. Много добре. Вятърът бе

изиграл ролята на руж и бе оставил розовина по бледите ѝ страни. За нещастие, бе насърчил косата ѝ отчаяно да се бори за свободата си и сега тя стърчеше на всички страни.

Когато косата ѝ бе дълга, нямаше такъв проблем. Можеше просто да я събере отзад, да я защити с фиба или да я държи прибрана назад с диадема.

Какво клише, а? Слагаш край на връзката си и се подстригваш.

Отряза си косата предната седмица – уж за да не се заплита в дръжката на чантата. В средата на работния ден най-предизвикателно отсъства цял час от офиса. „Майната му“ – каза си тогава. По-голямата част от последните шест години бе прекарала в службата – хранеше се на бюрото си, водеше лични разговори от служебния телефон и през дебелия стъкла на прозорците гледаше как се сменят сезоните. Ако искаше да отиде до фризьорския салон на Фекай⁴ за един час, си го беше заслужила напълно! Един час отсъствие от работа нямаше да ѝ коства поста на съдружник, за който така отчаяно работеше и до който бе толкова близо. Докато я подстригвах, Клеми държи телефона в скута си и трака бясно по миниатюрната му клавиатура.

Фризьорката заяви, че след подстрижката на Ади ще ѝ е по-лесно да поддържа прическата си, но късите фини кичури явно бяха на друго мнение – стърчаха напосоки и влизаха в очите ѝ. Липсваше ѝ, че не може да опъва косата си назад, както и безсмислено, но успокояващо да я прибира на кок и после да я разпуска. Забеляза, че непрекъснато посяга към отрязаната коса.

Вратата на асансьора се отвори на осмия етаж – малка площадка, декорирана с тъмнорвени копринени тапети на цветя и позлатена масичка с издължени крачета под също толкова издължено и позлатено огледало. Бронзова стойка предоставяше подслон за чадъри, а в средата ѝ гордо стърчеше бастунът на дядо Фредерик. Клеми го докосна леко с ръка. Дръжката бе изваяна като глава на териер и някога дядо Фредерик му вдъхваше живот, като скимтеше и лаеше вместо животното, за да я забавлява, а малката Клеми се дърпаше назад, уплашена и възхитена.

---

⁴ Известен френски стилист, който често работи със знаменитости. – б. р.

Дядо ѝ почина, когато тя бе на шест, но си го спомняше смътно. Имаше набръчкано лице, бяла коса, крива гримаса и перманентна суха пушаческа кашлица. Струваше ѝ се странно, че е починал толкова отдавна. Даже след като си отиде, присъстваше в живота на Клеми през цялото ѝ детство. Останал бе завинаги в паметта ѝ, както принц Алберт – в спомените на кралица Виктория⁵.

Дори трийсетина години след смъртта си дядо ѝ все още изпълваше апартамента на баба Ади. Имаше негови мъгляви черно-бели снимки, на които бе облечен със смешните дрехи от двайсетте години, наведен над растенията в кафеената им плантация в Кения, както и от по-късни години – лъскави цветни фотоси на много по-стария дядо Фредерик, облечен според епохата, с баба Ади, техните деца и внуци.

Двамата бяха пример за подражание за Клеми. Запознали се, когато баба Ади била още в класната стая, както малко старомодно се изразяваха, и се оженили, когато станала на двайсет и няколко години. Купили си малка ферма в Кения и я превърнали в процъфтяваща компания за производство на кафе. Продали я през седемдесетте години на „Максуел Хаус“. В задните коридори на апартамента на баба Ади обаче бяха окачени в рамки стари афиши с реклами: КЕНИЙСКО КАФЕ ЗА ИЗТЪНЧЕНИЯ ВКУС. На някои даже бе изобразена баба Ади на младини – самоуверена и невероятно аристократична, с кафеварка в едната ръка и чаша с чинийка в другата.

Толкова дълго са били заедно баба Ади и дядо Фредерик.

Дори утре да срещнеш някого или по чудо да се сблъскаше в асансьора или в метрото с мъжа на мечтите си, Клеми никога не би могла да живее с него толкова дълго, колкото баба ѝ с дядо Фредерик. Мисълта бе невероятно потискаща. Самата идея да започне отначало, да ходи на същите неловки първи срещи, да декламира същите изтъркани лични истории, я изпълваше с желание да се свие на кравай и да зациври.

Защо за някои хора беше толкова лесно, а за други – не?

---

⁵ След ранната смърт на съпруга си принц Алберт фон Сакс-Кобург-Гота (1819–1861) кралица Виктория (1819–1901) дълго време е в дълбок траур. До края на живота си носи черни дрехи и всяка сутрин приготвя дрехите на съпруга си. – б. р.

„Рождения ден“ – напомни си. Очакваше се да е празнично настроена. Нямахте как да влезе при баба Ади в лошо настроение. Особено пред погледите на всички братовчеди. Майката на Клеми дълбоко вярваше в правилото да се държиш прилично, което в общи линии означаваше да се усмихваш, каквото и да ти струва, без значение дали искаш, или не, и никога да не споделяш с леля Анна мнението си по която и да е тема.

Клеми не разбираше защо майка ѝ не харесва леля Анна. Вярно, жената беше възглушава и малко лицемерна, но зла? Майка ѝ обаче бе убедена, че роднината им мисли само как да се възползва от слабите ѝ места. Клеми по-скоро смяташе, че леля ѝ мисли само за себе си, което бе съвсем различно.

Окачи палтото си на закачалката в коридора и го набута между поръбена с кожа кашмирена шапка, която можеше да е само на леля Анна, и поизносена шапка „Бърбъри“. Вратата на апартамента бе оставена открехната. През нея Клеми долови, че коктейлът продължава. Нямахте как да сбърка стакатото на гласовете, потракването на токчета по паркета, тихите стъпки на сервитьорите, които разнасят кейк с раци или хапки с пушена съомга.

– Ето те и теб! – Майка ѝ я връхлетя още щом Клеми отвори вратата. Навярно бе стояла на пост. – Идваш последна!

– Имах среща – започна с оправданията, но майка ѝ се взираше в лявата ѝ ръка и се мръщеше.

– Не носиш пръстена.

– Вече не е мой. – Клеми не гледаше на него като на своя собственост, а по-скоро като на предмет, който е оставен на съхранение в апартамента ѝ. Щеше да го върне на Дан, когато го види, заедно с видеокасетата на „Междувездни войни“, блузона „Пен“ и резервните му маратонки. Вече бе изхвърлила четката му за зъби. Отначало обмисляше да я остави за чистене на утайки, но ѝ се стори твърде отмъстително, а тя не искаше да отмъщава. Разделиха се приятелски... поне на теория.

Нима е възможно да се разделиш приятелски в такава ситуация? Казаха си такива неща. Тя не му остана длъжна, но някои от думите на Дан относно характера ѝ още я жегваха. Като например, че била *емоционално недостъпна*. „Присмял се хърбел на щърбел, Дан, хърбел на щърбел.“

Майка ѝ погледна скришом над рамото ѝ, за да е сигурна, че няма да ги чуе някой роднина.

– Можеше да го сложиш поне за тази вечер.

Пази боже братовчедите да разберат, че Клеми вече не е сгодена и на трийсет и четири пак е сама. Дъщерята на Марджъри – нежелана стара мома. Стори ѝ се като нещо от роман на Джейн Остин. Обществото не беше ли надживяло това? Болеше я още повече, че тези приказки идват от майка ѝ, жената, която винаги я бе учила да поставя кариерата на първо място. Докато Клеми не чукна трийсет – тогава майка ѝ внезапно запя друга песен.

Изгледа продължително и твърдо майка си.

– Ти не харесваше Дан.

Другата жена настръхна. Умееше го.

– Никога не съм го казвала.

– Как тогава би обяснила съвета „може би е време да преразгледаш възможностите пред себе си“?

– Никога не съм имала предвид... Няма значение, ще го обсъдим друг път.

Отговорът на мама за всичко: „Отричай, отричай, отричай.“ Ако се преструваме, че всичко е наред, значи е така.

– Добре – кимна Клеми, мина покрай нея и влезе във фойето. – Разбира се. Както и да е.

Проблемът да си дете, родено от майка на ръба на менопаузата: обичайната пропаст между поколенията е умножена по две. Младините на майка ѝ съвпаднали с Втората световна война, която белязала безвъзвратно мисленето ѝ. За свой голям срам бе родила Клеми на четиридесет и четири години, когато времето ѝ да ражда деца било отдавна отминало според нея. Бебето било последното издихание на пропадащия ѝ брак.

Още по-неловко станало, когато три години по-късно бащата на Клеми ги изоставил – още при първия рунд му писнало от смяна на пелени и бебешко оригване. И това бе буквален цитат. Напуснал майка ѝ заради руса журналистка от Калифорния на име Дженифър, която била с двайсет години по-млада от него.

Клеми не го винеше, че ги е напуснал, а че се е превърнал в клише.

– Разстрои се заради мен – заяви майка ѝ с мрачна убеденост. Даже след петдесет години в Щатите жената все още се придържаше към своя силен британски акцент – остатък от детството, прекарано между Кения и Лондон. Той придаваше известен авторитет дори на най-баналните ѝ изказвания.

– Не се разстроих заради теб – излъга Клеми. – Да зарежем темата, става ли? Днес е рожденият ден на баба Ади! Уха!

– Хмм – отвърна мама. Изражението ѝ изведнъж се промени. Изправи се почти на пръсти в ниските си практични обувки и възкликна весело: – Анна, виж кого открих!

Беше спасена от кавалерията.

– Здравей, лельо Анна – изрече, като държеше лявата си ръка отзад. – Отдавна не сме се виждали.

– Клеми, сладурано! – Леля Анна имаше руса коса като Клеми, само че нейната бе дълга, хитро подстригана и подвита напред, така че възрастната жена изглеждаше наведена в постоянно очакване. Беше поне на седемдесет, но добрите хора от фризьорския салон на Фредерик Фекай бяха превърнали сребристите ѝ кичури в златисти като на сватбените снимки върху пианото на баба Ади. А сватбени снимки имаше много. Леля Анна се бе омъжвала поне осем пъти. Леко докосна с коса бузата на Клеми и я обгърна с ухаеща на „Шанел“ прегръдка. – Уплашихме се, че са те изяли вълци!

– Не, по-скоро бюрото ми – отвърна младата жена, докато се освобождаваше.

– Майка ти се беше разтревожила за теб – заяви леля Анна.

– Глупости – надменно отвърна майката на Клеми. Магиите на Фекай не действаха при нея, косата ѝ бе късо подстригана и безкомпромисно бяла. – Клементин работи много.

– Как са всички? – побърза да попита Клеми, за да смени темата. – Ами Шу-Шу?

– Боже, изостанала си! – отвърна леля Анна.

Майката на Клеми изглеждаше огорчена. Винаги ставаше така, когато заговореше леля Анна. Заради дългите години, прекарани в пътуване от едно място на друго, акцентът на роднината им не беше нито британски, нито американски. Майката на Клеми го наричаше „повлиян“, което звучеше много готино от устата на човек, който демонстрира превъзходство.